

Ο ΕΡΥΘΡΟΠΟΤΑΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ.

ΕΥΛΟΓΙΑ Ή ΚΑΤΑΡΑ;

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ, ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΙ.

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Γειτονιάς Ταμπακιάς «Οι Καλιόπορτες και η Οικολογική Εταιρεία Έβρου -παράρτημα Διδυμοτείχου συνδιοργάνωσαν ημερίδα, το Σάββατο 9 Μαΐου 2009 στο χώρο του δημοτικού θεάτρου στο Διδυμότειχο, με θέμα «Τα Ποτάμια μέσα στις πόλεις: Ευλογία ή κατάρα;».

Ομιλητές ήταν ο καθηγητής του Πολυτεχνείου Ξάνθης Νικόλαος Κωτσοβίνος και ο Δήμαρχος Τρικάλων Μιχάλης Ταμήλος

, που για λόγους ανωτέρας βίας δεν μπόρεσε να παρευρεθεί αλλά μας απέστειλε την παρουσίαση-ομιλία του.

Εκ μέρους του Εκπολιτιστικού Συλλόγου γειτονιάς Ταμπακιάς «Οι Καλιόπορτες» συντονίστρια ήταν η κυρία Γκουγκούδη Αθανασία και από την πλευρά της Ο.Ε.Ε. η κυρία Κεραμιτσόγλου Κυριακή, η οποία παρουσίασε και εργασία των μαθητών του ΕΠΑΛ Διδυμοτείχου με θέμα «Ο Ερυθροπόταμος στον χώρο και τον χρόνο», που έγινε στα πλαίσια του μαθήματος της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Η εκδήλωση είχε πολύ μεγάλη επιτυχία, καθώς το θέμα του Ερυθροποτάμου της πόλεως του Διδυμοτείχου, ήρθε στο προσκήνιο συγκροτημένα και επιστημονικά τεκμηριωμένα. Το παράδειγμα πόλεων όπως τα Τρίκαλα που έχουν ένα μικρότερο αλλά καλά διαμορφωμένο ποτάμι μέσα στην πόλη, αποτελεί πρότυπο και όνειρο για τους Δημοτιανούς. Το φωτογραφικό και ηλεκτρονικοοπτικό υλικό του ποταμού Ληθαίου των Τρικάλων που μας απέστειλε ο Δήμαρχος Τρικάλων, μας άφησε άφωνους.

Η φωτογραφική έκθεση για τον Ερυθροπόταμο, που παρουσιάζονταν ταυτόχρονα στο φουαγιέ του Δημοτικού Θεάτρου, μας γύρισε σε εποχές που το ποτάμι ήταν το πιο ζωντανό κομμάτι της πόλης, πηγή ζωής, πλούτου, χαλάρωσης και στολίδι να την πόλη.

Οφείλουμε δημόσια, να επισημάνουμε τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την ημερίδα ώστε ο κόσμος της πόλεως να ενημερωθεί συνολικά, σχετικά με όσα αφορούν τον Ερυθροπόταμο, να λάμψει επιτέλους με εγκυρότητα η αλήθεια και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ώστε κάποια πράγματα να υλοποιηθούν, γιατί όλα κρίνονται πρακτικά, από το αποτέλεσμα.

Από τις εισηγήσεις έγινε φανερό ότι σοβαρό θέμα χημικής ρύπανσης του ποταμού δεν υπάρχει. Οι μεγάλες

κτηνοτροφικές μονάδες απέχουν αρκετά. Ελάχιστα απόβλητα φτάνουν μέχρι το ποτάμι. Καταλήγουν όμως χωρίς να περνούν εξολοκλήρου, από το βιολογικό καθαρισμό, απόβλητα παρακείμενης επεξεργασίας γάλακτος (τυροκομικά...).

Ο συλλεκτήριος αγωγός μέχρι να γίνει ο διαχωρισμός ομβρίων και οικιακών λυμάτων θα

στέλνει μικτά λύματα στο βιολογικό καθαρισμό της πόλης, έτσι ώστε είναι αποτελεσματικός μόνο το καλοκαίρι, το χειμώνα λόγω του μεγάλου όγκου των λυμάτων, είναι αδύνατον αυτά να υποστούν επεξεργασία. Όπως και τα αντιαισθητικά φρεάτια πρέπει να ενσωματωθούν όσο είναι δυνατό στον περιβάλλοντα χώρο.

Η περιοχή και οι όχθες του Ερυθροποτάμου, όμως έχουν πάρα πολλά σκουπίδια. Παρά τις πινακίδες που υπάρχουν και τις εθελοντικές εκστρατείες καθαρισμού που κατά καιρούς γίνονται, και την κάλυψη που γίνεται με μπάζα σε όλο το μήκος του αναχώματος, ειδικά στο χώρο πλησίον της Αγίας Πέτρας (αρχαία Πλωτινούπολη) το θέαμα είναι οικτρό. Για τη ρύπανση βέβαια ευθύνονται εν μέρει και οι πολίτες.

Η άσκηση Ελέγχου όμως αφορά το Δήμ

ο

και τα Τμήματα Περιβάλλοντος και Υγείας του Επαρχείου Βορείου Έβρου. Μέτρα με κλιμάκωση από την απλή σύσταση, επίπληξη μέχρι και τα σοβαρά πρόστιμα, θα λειτουργήσουν σίγουρα αποτρεπτικά, όμως ποτέ δεν εφαρμόστηκαν, το πολιτικό κόστος δυστυχώς δεν το επέτρεψε.

Με βάση τα παραπάνω θα πρέπει να επικεντρωθούμε κυρίως στην ανάπλαση και την αρχιτεκτονική διαμόρφωση του τοπίου γύρω από τον ποταμό.

Στο

γενικό πολεοδομικό σχέδιο του Διδυμοτείχου, δίδονται γενικές κατευθύνσεις, στην πολεοδομική μελέτη περιγράφονται οι χώροι και η συγκεκριμένη χρήση τους, με βάση αυτή έγινε εδώ και πέντε χρόνια περίπου από ιδιώτη μηχανικό αρχιτεκτονική μελέτη ανάπλασης όλων των χώρων που γειτονεύουν με το ποτάμι, η οποία δυστυχώς δεν υλοποιήθηκε ακόμα από την υπάρχουσα δημοτική αρχή.

Βέβαια οι πολίτες ποτέ δεν ενημερώθηκαν για τα θετικά βήματα που έχουν γίνει σ' αυτή την κατεύθυνση, το μόνο που μπορούν να δουν είναι η ενίσχυση και διαπλάτυνση του αναχώματος και στο μεγαλύτερο μήκος του είναι έτοιμο για κατασκευαστικές εργασίες.

Επιτέλους μπορεί άμεσα να γίνει πεζόδρομος-ποδηλατόδρομος που θα διατρέχει το βόρειο περιμετρικό και όλο το ανάχωμα, την Πλωτινούπολη και θα κάνει το γύρο της πόλης, μια ήπια δραστηριότητα που θα φέρει επισκέψεις κ; από τις γειτονικές πόλεις και θα δώσει διέξοδο στα παιδιά μας κι σε όσους θέλουν να χαλαρώσουν και να αθληθούν.

Ακόμη τα λεωφορεία θα μπορούν να σταθμεύουν στη περιοχή της Αγ. Μαρίνας κάτω από τον «Καλέ» κι από εκεί να ανεβαίνουν οι τουρίστες στο Κάστρο, μια και η πόλη στο εσωτερικό της είναι απροσπέλαστη για τους ταξιδιώτες και τουριστικά λεωφορεία.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα όπως τέθηκε απ' τους εισηγητές αλλά και τους παρευρισκόμενους, μεταξύ αυτών τοποθετήθηκαν και ειδικοί επιστήμονες, ήταν το θέμα των πλημμύρων, η λεκάνη ανακούφισης που ήδη υπάρχει πριν την είσοδο του ποταμού στην πόλη, ενώ θέμα εκβάθυνσης της κοίτης δεν τίθεται γιατί αυτό θα έφερνε νερά από τον Έβρο.

Το πρόβλημα της σταθερής ροής στο ποτάμι, ακόμη και τους θερινούς μήνες μπορεί να ρυθμιστεί με τη μείωση του πλάτους της κοίτης. Με τη δεύτερη μεγάλη κοίτη τις λεγόμενες «μπαγκίνες» που θα είναι χώρος ήπιων δραστηριοτήτων, περιπάτου και δρόμος διέλευσης των κοπαδιών κάτω απ' το ανάχωμα ώστε να προστατευθούν και οι νέες δενδροφυτεύσεις. Σταδιακή ανάπλαση όλης της περιοχής με υποβολή ώριμων μελετών. Είναι καιρός λοιπόν από κάπου να αρχίσουμε.

Σημαντικό ρόλο θα παίξουν τα 6 μικρά φράγματα-ταμιευτήρες νερού που υπάρχουν στους χείμαρρους του Ερυθροπόταμου. Δύο από αυτά μάλιστα, στο Παλιούρι και τα Βρυσικά μόλις

παραδόθηκαν και είναι γεμάτα μέχρι πάνω, έγιναν με τη συνεργασία Νομαρχίας και Διεύθυνσης Δασών.

Φαίνεται όμως ότι είναι αναγκαίο να γίνουν και δύο μεγάλα φράγματα ένα στην περιοχή του Μικρού Δερειου κοντά στις πηγές του Ερυθροπόταμου και ένα στην περιοχή Καζαντζή έργο που χάθηκε λίγο πριν την υλοποίηση του από λάθος χειρισμούς λόγω α) υπέρογκης χρηματικής εκτίμησης των εκτάσεων εντός του φράγματος αλλά και β) γιατί χαρακτηρίστηκε αρδευτικό και όχι αντιπλημμυρικό και έτσι δεν χρηματοδοτήθηκε από την Ε.Ε.

Η σημασία των φραγμάτων είναι γνωστή στη Βουλγαρία εδώ και δεκαετίες. Μην ξεχνάμε ότι ποτίζουμε χάρις στη . διαχείριση των Βουλγάρων, όπως και σε μεγάλο βαθμό πλημμυρίζουμε απ' την κακοδιαχείριση των μεγάλων Βουλγάρικων Φραγμάτων.

Το πόσιμο νερό του Βάλτου που τροφοδοτεί το Διδυμότειχο λιγοστεύει, φτάνει με τόσο μεγάλη κατανάλωση ενέργειας και σπαταλιέται τόσο άδικα, βλέπε το πρωί το μικρό καταρράκτη υπερχειλίσας του υδραγωγείου πίσω από τον «Καλέ».

Το μέλλον της ύδρευσης για όλη την περιοχή βρίσκεται στα επιφανειακά και καθαρά νερά του Ερυθροπόταμου, σαν τα καθαρότερα νερά της Ευρώπης: να η ευλογία για την πόλη.

Δυστυχώς η υπεύθυνη υπηρεσία για τη διαχείριση των υδάτων είναι μια υπηρεσία φάντασμα που ανήκει στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας Θράκης και εδρεύει στην Καβάλα.

Εκτός από την ανάπλαση της περιοχής να θυμηθούμε και τις δύο ασυντήρητες, από τότε που κατασκευάστηκαν, γέφυρες. Να σημειωθεί ότι τα θεμέλια της γέφυρας που οδηγεί στα νεκροταφεία είναι στον αέρα, υπάρχει θέμα στατικότητας. Αν πέσει (πράγμα που απευχόμαστε) μετά θα αναζητήσουμε ευθύνες.

Το Διδυμότειχο ανήκει στο δίκτυο πόλεων με ποτάμια μαζί με άλλες 22 ελληνικές πόλεις. Πρακτικά αυτό σημαίνει προτεραιότητα και δυνατότητα στις χρηματοδοτήσεις. Στο πρόγραμμα INTERREG IV C που έχει προϋπολογισμό 325 εκατ. ευρώ για όλη την περίοδο 2007-2013 μπορούν να ενταχθούν τα μέλη του δικτύου πόλεων με ποτάμια επομένως και το Διδυμότειχο. Ας μην ξεχνάμε ότι έργα ανάπλασης μπορούν ανά πάσα στιγμή να χρηματοδοτηθούν από τη ΣΑΤΑ και τον ΘΗΣΕΑ.

Αυτοί που χύνουν καυτά δάκρυα για την κατάντια της πόλης, συνεχίζουν όμως να οραματίζονται για το μακρινό μέλλον, είχαν στα χέρια τους τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες τα τελευταία χρόνια. Θα ήταν έντιμο να παραδεχτούν έστω και αργά ότι ποτέ το σημερινό ζήτημα γι' αυτούς δεν υπήρξε θέμα προτεραιότητας,

ίσως γιατί μέχρι τώρα τα ποτάμια δεν ψηφίζουν!

Αυτοί γύρισαν την πλάτη στο ποτάμι, οι εκάστοτε τοπικοί άρχοντες με την εγκληματική αδιαφορία τους, φταίνε όμως και οι πολίτες που το ανέχτηκαν.

Στο σχέδιο πόλης, αυτό που υλοποιήθηκε κι αυτό που πρόκειται να έρθει, ουδέποτε έγινε πρόταση για επέκταση νοτίως του Ερυθροπόταμου, παρά μόνο Βορειοανατολικά, ώστε η πόλη να αγκαλιάσει το ποτάμι όπως έγινε στα Τρίκαλα με θαυμάσιο αποτέλεσμα. Οι μηχανικοί το είχαν προτείνει όμως δραστικές αποφάσεις δεν πάρθηκαν.

Έχουμε χορτάσει πια από λόγια απ

όσους υποτίθεται ότι κόπτονται για το καλό της πόλης.

Όσοι από την υπάρχουσα τοπική εκτελεστική εξουσία έχουν πραγματικά την πρόθεση να αλλάξει κάτι, να το δηλώσουν εγγράφως με έργα και μελέτες, να δουλέψουν συντονισμένα

όχι αποσπασματικά κι ευκαιριακά .Κάποια πράγματα πρέπει να αρχίζουν να υλοποιούνται από σήμερα κιόλας.

Σχόλιο, από το μέλος της Οικολογικής Εταιρείας Έβρου-Παράρτημα Διδυμοτείχου.

Συναπίδη Στέφανο: Το τελικό συμπέρασμα της ημερίδας είναι το γεγονός ότι από την μία μεριά, η αναβάθμιση και η αξιοποίηση του αστικού τμήματος του Ερυθροποτάμου είναι εφικτή και υπάρχει επαρκής δυνατότητα χρηματοδότησης από εθνικά και ευρωπαϊκά κονδύλια, όπως ακριβώς αξιοποιήθηκε το ποτάμι της πόλεως των Τρικάλων. Από την άλλη μεριά όμως, η ανεπάρκεια, η αδιαφορία και ο ωχαδερφισμός της σημερινής τοπικής εκτελεστικής εξουσίας στην πόλη του Διδυμοτείχου, είναι η βασική αιτία για την μετατροπή του Ερυθροποτάμου σε αποδέκτη λυμάτων, χώρο εναπόθεσης μπαζών και σκουπιδιών, εστία μόλυνσης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης και όχι χώρου μαζικής αναψυχής, πεδίου παραποτάμιων εκδηλώσεων και αθλητικών δραστηριοτήτων όπως πρέπει να-διαμορφωθεί στο άμεσο μέλλον με τις κατάλληλες παρεμβάσεις